

Այս ժողովուրդը ունի քանի մը յատկու-
թիւններ որ շատ կը նպաստեն իրենց այս
կենսական պայքարներուն մէջ. նախ՝ ունին
գաղտնապահութիւն, պէտք եղածէն աւելի,
ինչպէս տեսանք, իրենց կրօնական խորհուրդ-
ներու մասին. չըջակայ բոլոր դրացի աղջաց
մէջ առած ի կարգ անցած է անոնց գաղտնա-
պահութիւնը, «աս թաթ է», կ'ըսեն Հայերը
երբ «աս գաղտնապահ է» ըսել ուզեն մէկուն
համար. «Ֆէլլաւ» բառը այստեղ ծածիկները
չի վըղովեցներ այլ եւս, «Աւնա պիւ շէյ տէ-
րիմ ամմա Ֆէլլաւ օլաճաքսըն հա՛» կ'ըսեն
երբ «գաղտնիքը պիտի պահես» ըսել ուզեն:

Շատ լաւ գիտեն ընթացած ճամբանին, լեռ-
ներն ու քաղաքները՝ դիւզերն ու դաշտերը ։
Վարժուած են չըստրութեան ու տառապան-
քի, կը քալին օրերով առանց յոգնութիւն զգա-
լու, կը գիմանան անօթութեան եւ ծաւաւի ։
Ազգապէր են եւ՝ ինչպէս ըսի՝ կը սիրեն քաջը,
կը պաշտեն ուժը եւ անոր համար զոհողու-
թիւն չեն խնայիր: Ահա այս յատկութիւնները
կ'օգնեն իրենց յաջողաբար կատարելու իրենց
ապագաութիւնները. միշտ խմբակներ
կազմելով կ'երթան հեռու քաղաքներ, կը խո-
րատուգուին մինչեւ Կիլիկիոյ ներսերը, ճամ-
բաներ կը կտրեն, երթեւեկութիւններ կը
դարձցնեն, պզտիկ գիւղակներէ քննի տուրք
կը հաւաքեն, եւ այս վերջինը աւելի թուրք
գիւղացիներու կը պատահի, որովհետեւ ա-
նոնք ցիրուցան մանր գիւղերու մէջ կը բնա-
կին, երկրորդ՝ դէպ ի թուրքերը մասնաւոր
ատելութիւն մը ունին. այդ ատելութիւնը կը
ընցնեն նաեւ զանոնք ճամբաները կողոպտե-
լու ատեն. շատ քիչ անգամ պատահած է որ
քրիստոնեայ մը կողոպտելէ յետոյ անձին ալ
վնաս պատճառեն, մինչդեռ երբ որսերնին
թուրք մըն է, այն ատեն իրենց վարժուածքի եւ
զանապը կը փոխուի. եթէ անձնատուր ըլլայ
թուրքը, կը կողոպտեն զայն եւ թեթեւ մը վի-
րաւորելով ազատ կը ձգեն, իսկ եթէ գիմադրէ,
անպատճառ կը սպաննեն, նոյն իսկ եթէ իւ-
րենցմէ ալ մէկ երկու մարդ կորսնցնել հարկ
ըլլայ ։

ՊԱՆԿԱԿ

(Շարունակելի)

ՀԱՅ ԷՋԵՐ

ՏԱՂ ՅՈՒՆԱԹԱՆԻՆ ԱՍՍՏԵԱՆ

Ասել ես թէ գարնան վախթը,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Որ բացուի մեր պաղչին վարդը,
Քեզ ցոյց կուտամ ծոցիս զարդը,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Ամա՛ն, ե՛կ պաղչէն, այս է լաւ վախթը,
Բացուել է վարդը ։

Վարդ դրժեմ քեզ՝ կոկոն թաղայ,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Դրեմ թղթով սիրոյ արդը,
Ե՛կ պաղչէն, բեր ըրախ մաղա,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Ամա՛ն, ե՛կ պաղչէն, այս է լաւ վախթը,
Բացուել է վարդը ։

Վարդաշուն երեսդ է փայլուն,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Իմ գեղեցիկ նաղլու խաթուն,
Ահա եղեւ օրնեւալ գարուն,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Ե՛կ պաղչէն, այս է լաւ վախթը,
Բացուել է վարդը ։

Վարդագոյն երեսդ է փայլման,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Դու վարդ ես. պիւպիւլի նման
Քանի՛ կանչեմ ամա՛ն, ամա՛ն,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Ե՛կ պաղչէն, այս է լաւ վախթը,
Բացուել է վարդը ։

Վարդով զըլուխդ զարդարէ՛,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Ե՛կ իմ ինչիրքըս կատարէ՛,
Ինձ այս տարտէն ազատ արէ՛,
Սիրակա՛ն, ամա՛ն,
Ե՛կ պաղչէն, այս է լաւ վախթը,
Բացուել է վարդը ։

Տաղարան, 156, Է. բ.
Վիեննայի վանք